

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-2

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Mikulčice-Valy. Věderko nalezené v jednom z říčních ramen
(viz obr. 5. na str. 28)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2012

Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

dověkému. Rkp. diplomové práce, díl I-III. Uloženo: Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Bláha, J. 1977: Výsledky revize některých drobných středověkých opevnění v horním Podyjí. *Archaeologia Historica* 2, 45–58.

Houzar, S. 1997: Geologická stavba, nerosty a těžba nerostných surovin. In.: V. Nekuda (ed.): *Moravskobudějovicko, Jemnicko*, 27–47. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost.

Koštuřík, P., Kovárník, J., Měřínský, Z., Oliva, M. 1986: *Pravěk Třebíčska*. Brno – Třebíč: Muzejní a vlastivědná společnost.

Meduna, L. 1963: Archeologické nálezy v povodí řeky Želetavky a Bihanky na západní Moravě. In: *Sborník II AÚ ČSAV Brno, Františku Vildomcovi k ptaosmdesátinám*, 79–82. Brno: Archeologický ústav ČSAV.

Měřínský, Z. 1997: Osídlení regionu od prvých stop pobytu člověka do 10. století. In.: Nekuda, V. (ed.): *Moravskobudějovicko, Jemnicko*, 73–149. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost.

Nekuda, V. 2006: *Jihozápadní Morava. Vývoj osídlení na jihozápadní Moravě od pravěku do pozdního středověku*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost a Stadtgemeinde Raabs an der Thaya.

Poláček, L. 1991: K raně středověkému osídlení povodí Bihanky na Jemnicku. *Archaeologia historica* 16, 55–72.

Poláček, L. 1993: Povrchový průzkum a terénní výzkum lokalit jihozápadní Moravy v letech 1990 a 1991. *Přehled výzkumů 1991*, 112–117.

Resumé

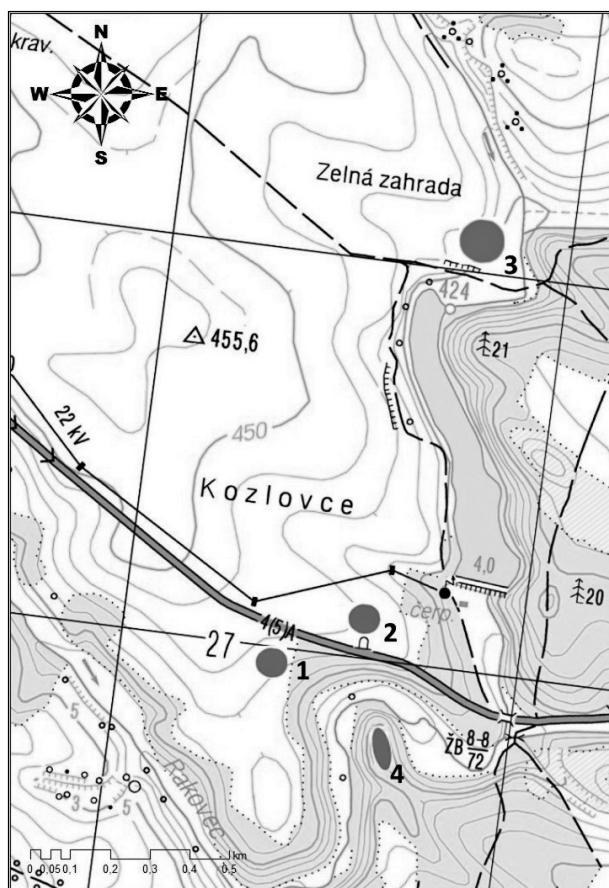
Mladoňovice (Bez. Třebíč), „Horní polodíly“. 11.–12. Jahrhundert. Siedlung. Geländebegehung.

MODRÁ (K. Ú. MODRÁ U VELEHRADU, OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Hrubý díl“. Raný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2011 proběhly zemní práce při výstavbě areálu „Živá voda“. Budovaný areál se nachází v jižní části katastru obce Modrá, v trati Díly, západně od archeoskanzeny a severně od hotelu U Skanzenu. Terén zde vytváří severojižně orientované údolí v povodí bezejmenného přítoku Salašky. Budovaný areál se nachází na východně orientovaném svahu.

Při finálních úpravách terénu byl u severozápadního okraje areálu porušen objekt, ostře se rýsující ve sprašovém podloží (obr. 55). Svrchní část objektu byla poškozena orbou, profil objektu byl trychtýřovitého tvaru, v horní části byly stěny silně vypáleny, dolní část byla potom již jen zahloubena do podloží. Ve výplni objektu bylo množství uhlíků, nebyl zde však zachycen žádný keramický materiál či jiné artefakty. Odkrytou situaci lze interpre-

Obr. 54. Raně středověké lokality na středním toku říčky Bihanky. 1 – Mladoňovice „Horní polodíly“, 2 – Mladoňovice „U Gotharda“, 3 – Mladoňovice „Sedliště“, 4 – Hornice „Turecký kopec“.

Abb. 54. Frühmittelalterliche Fundorte am mittleren Abschnitt vom Bach Bihanka. 1 – Mladoňovice „Horní polodíly“, 2 – Mladoňovice „U Gotharda“, 3 – Mladoňovice „Sedliště“, 4 – Hornice „Turecký kopec“.

tovat jako dehtařskou jámu a rámcově ji můžeme datovat do období raného středověku.

Tomáš Chrástek

Resumé

Modrá (Bez. Uherské Hradiště), „Hrubý díl“. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Ul. Střední, p. č. 229/2 a 242/14. Raný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2011 proběhla v Modřicích na ulici Střední výstavba nového rodinného domu, který se nachází mezi domy č. 799 od západu a č. 804 z jihu. V jeho základech se podařilo zachytit jámu s propálenými stěnami, která

Obr. 55. Modrá, „Hrubý díl“. Dehtařská jáma.

Abb. 55. Modrá, „Hrubý díl“. Teergrube.

obsahovala staroslovanskou keramiku zdobenou vlnicemi (GPS: 49° 7'32.93"S, 16°37'5.95"V).

Petr Kos

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), Střední Straže. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

MOHELNICE (OKR. ŠUMPERK)

Kostelní nám. č. p. 3. Vrcholný středověk, novověk. Budova bývalého biskupského hrádku (?). Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum Šumperk.

V souvislosti se záměrem úpravy suterénu mohelnického muzea (koordináty - ZM 1:5000 Zábřeh 7-9: 223:259, 224:259, 224:258) byl v dubnu a květnu 2011 proveden záchranný archeologický výzkum v poslední (nejvýchodnější) místnosti, kde se dle projektu měla výrazně snižovat úroveň podlahy. Již v květnu 2010 byly provedeny 3 malé sondy o rozměrech 1 x 1 m. Sonda A při východní stěně místnosti pouze zjistila výkopovou jámu pro obvodovou zeď a jílovité podloží. Sonda B v severozápadním rohu místnosti narazila jen na recentní shoz cihel. Jediná archeologicky pozitivní byla sonda C při severovýchodním rohu místnosti, která zachytila část objektu s vrcholně středověkou keramikou (objekt č. 1).

Záchranný výzkum se tedy nejdříve soustředil na severovýchodní část místnosti, kde byl kompletně pro-

zkoumán objekt č. 1, zachycený již v sondě C. Jednalo se o menší sídlištní jámu s výplní tmavé hnědošedé zeminy, ve které se nacházelo pouze několik fragmentů vrcholně středověké keramiky (konec 13.–14. století) a kousky mazanice. Jáma byla zhloubena do žlutohnědého jílovitého podloží a byla zhruba uprostřed částečně narušena novodobým vkopem. Téměř v celé severovýchodní části místnosti byly odkopány povrchové navážkové novověké vrstvy až na úroveň jílovitého podloží. V navážkových vrstvách se našlo několik pískovcových fragmentů architektonických článků.

Poté se výzkum přesunul do severozápadní části místnosti. Při západní stěně se nacházely stavební sutiny – mohutný shoz cihel do hloubky cca 70 cm. Pod ním se našlo jílovité podloží a zde byl objeven objekt č. 2. Šlo o vrcholně středověkou jímku kruhového půdorysu o průměru cca 90 cm a hloubce 2 m. Její výplň tvořila tmavá šedá jílovitá zemina. Ve vrchní části byla kumulace mazanice a uhlíků, zřejmě druhotně sem uklizené výrobní zařízení (pravděpodobně pírka). Ve střední části hloubky jímky se našlo několik fragmentů vrcholně středověké keramiky a hlavně dvě celé středověké nádoby – bezuchý hrnc a džbán (14. století). Ve spodní části bylo nalezeno větší množství zvířecích kostí a celá kostra psa. Na dně jímky ležela několikacentimetrová vrstva bílého vápna.

Téměř celou střední a jižní část místnosti zabírala velká novověká jímka s výplní šedého jílu. Ve vrchní části měla čtvercový tvar se zaoblenými rohy, po 50 cm se zmenšovala do kruhového půdorysu. Obsahovala pouze zlomky novověké keramiky.